

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-3213
Konu : Soru Önergeleri

10/2011
3 Kasım 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06.10.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-21536 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Namık HAVUTÇA'ya ait 7/247, 7/266, İzmir Milletvekili Alaattin YÜKSEL'e ait 7/248, Yozgat Milletvekili Sadir DURMAZ'a ait 7/249, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/250, Adıyaman Milletvekili Salih FIRAT'a ait 7/251, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/252, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/253, Isparta Milletvekili Süleyman Nevzat KORKMAZ'a ait 7/254, Bolu Milletvekili Tanju ÖZCAN'a ait 7/255, Erzincan Milletvekili Muharrem IŞIK'a ait 7/256, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/257, 7/265, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/258, Antalya Milletvekili Gürkut ACAR'a ait 7/259, İzmir Milletvekili Oktay VURAL'a ait 7/260, Tokat Milletvekili Orhan DÜZGÜN'e ait 7/261, İstanbul Milletvekili Faik TUNAY'a ait 7/262, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU'na ait 7/263, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIKA'ya ait 7/264, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'ya ait 7/267 ve Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/268, 7/269 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/247, 7/248, 7/249, 7/250, 7/251,
7/252, 7/253, 7/254, 7/255, 7/256, 7/257,
7/258, 7/259, 7/260, 7/261, 7/262, 7/263,
7/264, 7/265, 7/266, 7/267, 7/268, 7/269 (42 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Muharrem IŞIK****Erzincan Milletvekili****Esas No****:7/256**

Yaklaşık bir yıldır devam eden canlı hayvan ve et ithalatı, et fiyatlarında istenilen düşüşü gerçekleştirememiş ve besiciliğin hızla geriye gitmesine neden olmuştur. Bakanlığın sığır eti ithalatı teknik ve sağlık şartnamesinde kesim sonrası taze soğutulmuş etler 0-4 derecede muhafaza edilecek ve kesim sonrası azami 14 gün içinde tüketilecektir ibaresi yer almaktadır. İnsan sağlığı açısından et ithalatında hastalık riskinin yüksek olduğu, etlerin ithalatı, dağıtımı ve tüketiminin belirtilen süreyi aşması, ithal etlerin çabuk kararması ve ithal edilen tonlarca etin denetimlerinin titizlikle yapılamadığı gibi konular kamuoyunda sıkça tartışılmaktadır. Buna istinaden;

SORU 1) Et fiyatlarında düşüş sağlamadığı görülen et ve canlı hayvan ithalatını daha ne kadar devam ettirmeyi düşünüyorsunuz? İthalatın devamında Türkiye'deki besiciliğin bitmemesi için ne gibi tedbirler alınmıştır? Türkiye'de 2002 den bu güne yıllara göre canlı hayvan sayısı ve üretici sayındaki değişim nedir?

CEVAP 1) Ülkemiz et piyasasında özellikle son dönemde meydana gelen aşırı fiyat artışlarının önüne geçilebilmesi, halkımızın kırmızı et ihtiyacının karşılanabilmesi ve beslenmesine katkı sağlanması amacıyla piyasalara ithalat yoluyla müdahale edilmesi zorunlu hale gelmiş, kasaplık ve besilik canlı sığır, kasaplık ve besilik koyun ile sığır eti (karkas) ithalatına izin verilmiştir. Yapılan ithalat, piyasalarda olumlu etki yaratmış ve et fiyatlarında düşüş başlamıştır.

Ayrıca, Bakanlığımızca, asgari 50 baş kapasiteli süt sığırcılığı işletmesi kuran yetiştiriciler ile sözleşme yaptığı yetiştiricilere kombine ırklarda asgari 10 baş dağıtmak üzere birlik, kooperatif ve şirketlere damızlık sığır ithalatı için özel izin verilmektedir. Bu uygulama kapsamında 2010 yılında 25.301 baş, 2011 yılının ekim ayı itibari ile 66.244 baş damızlık sığır için ithalat izni verilmiştir.

Ülkemizdeki büyükbaş hayvan sayısı TÜİK rakamlarına göre 2010 yılında bir önceki yıla göre % 6,5, 2002 yılına göre ise % 16,1 artarak 11,5 milyon başa ulaşmıştır.

SORU 2) Canlı hayvan ve et ithalatının başlamasının üzerinden geçen bir yıllık süre içerisinde hangi ülkelerden ve ne kadar canlı hayvan ve et ithalatı yapılmıştır?

CEVAP 2) 30 Eylül 2011 tarihi itibarıyla Avusturya, Avustralya, Brezilya, Estonya, Letonya, Litvanya, Fransa, Macaristan, Uruguay, Yunanistan'dan Ülkemize 262.589 baş kasaplık ve 334.426 baş besilik sığır; Avustralya, Bulgaristan, Macaristan, Uruguay ve Yunanistan'dan Ülkemize 1.156.879 baş kasaplık ve 242.277 baş besilik koyun; Avrupa Birliği ülkelerinden 155.890 ton sığır eti (karkas) ithalatı gerçekleştirilmiştir.

SORU 3) Bu süre zarfında ithal edilen canlı sığır ve koyunlardan ne kadarı ölmüştür? Ölüm sebepleri ile ilgili herhangi bir araştırma yapılmış mıdır? Yapılmışsa ölümlerin sebepleri nelerdir? Bu ölümlerden dolayı oluşan zarar ne kadardır?

CEVAP 3) Kasaplık ve besilik sığır ile koyun ithalatları; Bakanlığımız tarafından belirlenen sağlık şartlarını karşılayan ülkelerden, ihracatçı ülkede ve Ülkemiz girişinde Bakanlığımız resmi veteriner hekimlerince yapılan kontrol ve muayene sonucu hayvanların uygun

bulunması halinde gerçekleştirilmekte olup, sağlıklı olmayan hayvanların ithalatına müsaade edilmemektedir.

SORU 4) Et ithalatının başlamasından sonra şap hastalığının bu kadar artmasını nasıl açıklıyorsunuz? Hastalık nedeniyle telef olan hayvanlar için besicilere ne kadar tazminat ödemeyi düşünüyorsunuz?

CEVAP 4) İthal edilen etler, şap hastalığından ari ya da aşılı ari ülkelerden temin edilmektedir. Ayrıca, kesilecek hayvanlar, ülkemizden giden veteriner hekimler tarafından kesilmeden önce her yönden canlı muayeneleri yapılmakta ve gerekli tetkikler gerçekleştirildikten sonra ithalatına izin verilmektedir. Bu kapsamda ithal edilen hayvanların etleri, şap hastalığı yönünden tamamen ari olduğundan hastalığının ülkemize girişi mümkün değildir. Ancak, dönem dönem ülkemizde endemik olarak seyreden şap hastalığına neden olan virüs ve suşlarında genetik değişiklikler görülmektedir.

Bakanlığımız tarafından 2006 yılından bu yana şap hastalığı çıkışına bağlı Trakya'da bulunan Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Çanakkale ve İstanbul (Trakya yakası) illerinde tazminatlı kesim metodu uygulanmaktadır.

SORU 5) Şap hastalığı ile mücadelede aşılamanın yeterli ve etkin olduğunu düşünüyor musunuz?

CEVAP 5) Şap hastalığı ile mücadelede hastalık çıkmadan önce ve hastalık çıktıktan sonra alınması gereken radikal tedbirler bulunmaktadır.

Bu kapsamda, **Bakanlığımızca hastalık çıkmadan önce**, duyarlı hayvanlar periyodik olarak yılda 2 kez şap aşısı ile aşılanmakta, yetiştiricinin bilinçlendirilmesi ve hastalık hakkında duyarlılığını kazandırmak amacıyla eğitimler verilmekte, radyo ve TV spotları yetiştiricilere çeşitli ortamlarda ulaştırılmakta, afiş, broşür ve hastalığı tanıtıcı ve bilgilendirici Metler dağıtılmaktadır.

Hastalık çıktıktan sonra; İl/İlçe Müdürlüklerimizce kordon, karantina, temizlik, dezenfeksiyon tedbirleri alınmaktadır. Tedbirler kapsamında ahırlara giriş çıkışlar yasaklanmakta, ahıra veya çiftliğe izinsiz kimsenin sokulmaması, araçların çiftliğe girişlerinin engellenmesi, yem, saman, altlık gibi malzemelerin giriş çıkışına izin verilmemesi, hasta hayvandan bulaşan yataklık ve otların yakılması, hasta hayvanlara ait sütlerin süt satıcılarına verilmemesi, satıcıların çiftliğe sokulmaması, hastalık sönüşüne kadar hayvan alım ve satımının yapılmaması, ahırlar birden fazla ise her biri için ayrı bakıcıların bulundurulması, çevre ahır ve çiftliklerin ziyaret edilmemesi, yabancıların hayvanları görmek için çağırılmaması gibi tedbirlere yetiştiricilerin uyması hususunda tedbirler alınmaktadır.

SORU 6) Şartnamede belirtilen kesim sonrası etlerin azami 14 gün içerisinde tüketilmesi şartı söz konusu iken, etlerin Türkiye'ye ulaşması, kasap ve marketlere dağıtımında geçen süre dikkate alındığında, ithal etlerin kalan süre içerisinde tüketilip tüketilmediği konusundaki denetimler nasıl ve ne kadar sıklıkta yapılmaktadır?

CEVAP 6) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu uyarınca, risk esasına dayalı ve şikayete bağlı denetim ve kontroller yapılmaktadır. Yapılan denetim ve kontroller, başta belge bazında olup, ürünün fiziksel özellikleri dikkatlice incelenmekte, olumsuz bir durumun tespiti halinde mikrobiyolojik ve serolojik analize tabi tutulmak üzere

numune alınmaktadır.

SORU 7) Kasap ve marketlerde satışa sunulan ithal etlerden denetimler sonucu belirlenen süre içerisinde tüketilemeyen ve günü geçmiş toplatılan et var mıdır? Var ise miktarı ne kadardır?

CEVAP 7) Yapılan denetim ve kontrollerde kasap, market vb. satış noktalarında, işletmelerin soğuk hava deposu ile vitrinli dolaplarının kapasiteleri kadar ürün bulundurdıkları, kısa süre içinde satıldıkları tespit edilmiştir.